

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem (art. 13 ust. 3 ustawy).

Rezerwat obejmuje fragment lasu liściastego wyróżniający się wielopiętrowością, a co za tym idzie – zróżnicowaniem wiekowym, znacznym udziałem starodrzewu oraz brakiem widocznych przekształceń antropogenicznych. Tym samym posiada cechy nawiązujące do cech lasów o charakterze naturalnym (wartość przyrodnicza i naukowa). Zlokalizowany jest on na działkach ewidencyjnych nr 203/1 oraz nr 204/1 obręb Minkowskie w gminie Namysłów.

Obszar ten stanowi mozaikę lasu świeżego, w tym dobrze zachowane zbiorowisko grądu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum betuli*, w skład którego wchodzi wielopiętrowy, blisko 200-letni drzewostan, budowany głównie przez dęby (*Quercus sp*), buki *Fagus sylvatica*, lipy drobnolistne *Tilia cordata*, a w wilgotniejszych miejscach znaczny udział ma jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*. W warstwie podszytu dominuje leszczyna *Corylus avellana*, kruszyna *Frangula alnus* oraz podrosty grabu pospolitego *Carpinus betulus* i buka zwyczajnego. W runie występują charakterystyczne rośliny wskaźnikowe dla grądów, tj. przytulia wonna *Galium odoratum*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, kokoryczka wielokwiatowa *Polygonatum multiflorum*. Na uwagę zasługuje występowanie gatunków chronionych: wawrzynka wilczelyko *Daphne mezereum*, kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborine* oraz rzadkiego gatunku grzyba – soplówki bukowej *Hericium coralloides*.

Na terenie rezerwatu stwierdzono stanowiska kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* (za danymi przekazanymi przez PGL Lasy Państwowe), który preferuje żywe drzewa w wieku powyżej 100 lat, o pierśnicy powyżej 40 cm. Proponowanym sposobem ochrony, oprócz ochrony gatunkowej, jest objęcie jego stanowisk ochroną rezerwatową (*Źródło, Starzyk J.R., Polska Czerwona Księga Zwierząt Bezkręgowce*).

W granicach przedmiotowego obszaru znajduje się również stanowisko lęgowe nielicznego w regionie orlika krzykliwego *Clanga pomarina* (gatunek objęty ochroną ścisłą), wymagającego ochrony czynnej (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.)). Autor publikacji pt. „Lęg orlika krzykliwego *Clanga pomarina* w województwie dolnośląskim oraz pochodzenie oznakowanych ptaków lęgowych ze śląskiej populacji” (*Czubat A. Komitet Ochrony Orłów, Ptaki Śląskie (2017) 24:137-142*) wskazuje na istotną rolę zachowania gniazda zlokalizowanego w północno-zachodniej części województwa opolskiego dla śląskiej populacji orlika krzykliwego. Zmiany w bliskim i dalekim otoczeniu gniazda orlika mogą zniechęcić do powrotu lub zachęcić do porzucenia gniazda w trakcie trwania lęgów. Forma ochrony jaką jest rezerwat przyrody wzmacnia zachowanie stałości ekosystemu, co wpływa korzystnie również na zachowanie tego gatunku w przyszłości.

Szczególne wartości przyrodnicze przedmiotowego obszaru uzasadniająca potrzebę uznania za rezerwat przyrody potwierdziły wyniki prac grupy ekspertów, w tym z dziedziny nauk biologicznych prowadzonych w latach 2021-2022. Wysoka wartość ekosystemowa rezerwatu wynika z takich wskaźników jak: funkcja biocenotyczna, perspektywy ochrony, unikalność siedlisk i puli gatunków, udziału gatunków diagnostycznych, ogólnego bogactwa gatunkowego, właściwej struktury poziomej i naturalnej i dynamiki zbiorowisk. W pracach nad uznaniem przedmiotowego obszaru za rezerwat przyrody brali udział pracownicy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz Nadleśnictwa Namysłów.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, w oparciu o stanowisko Nadleśniczego Nadleśnictwa Namysłów, pozytywnie zaopiniował propozycję utworzenia przedmiotowego rezerwatu przyrody - z prośbą o wyłączenie drogi oddziałowej wraz z poboczem i rowami, przebiegającej przez środek rezerwatu oraz fragmentu drogi oddziałowej przy wschodniej granicy rezerwatu (pismo nr ZO.7212.49.2022 z 28.11.2022r.). Propozycję zmiany przebiegu granic uwzględniono w niniejszym akcie prawnym.

Projekt zarządzenia był przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2022 r. pozytywnie go zaopiniowała.

Niniejszy akt prawny został przedłożony do uzgodnienia z Wojewodą Opolskim na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.).

Zarządzenie pociąga za sobą skutki finansowe w budżecie Państwa w części, której dysponentem jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, w szacowanej kwocie około 4250zł na oznakowanie rezerwatu. W perspektywie kolejnych pięciu lat od momentu jego ustanowienia, sprawujący nadzór zobowiązany jest do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu (w ramach prac bieżących przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu lub, w przypadku pozyskania środków z budżetu państwa albo ze środków zewnętrznych, z tych źródeł).

Alicja Majewska
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Opolu
/ – podpisany cyfrowo/